

PUUTAVARANMITTAUKSEN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 3/2021

Aika: Maanantai, 25.10.2021, kello 13.00–14.47

Paikka: Teams -kokous

Läsnä:	Puheenjohtaja	Matti Heikurainen	Maa- ja metsätalousministeriö
	Jäsenet ja varajäsenet	Timo Hongisto Kari Immonen Simo Jaakkola Juha Laiho Matti Mäkelä Kari Palojärvi Timo Saarentaus Jari Sirviö Pauli Rintala Johanna Routa	EPM Metsä Oy Yksityismetsätalouden Työnantajat ry Koneyrittäjät ry Metsähallitus Metsäteollisuus ry Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry Metsä Group Teollisuusliitto ry MTK ry/ Metsälinja Luonnonvarakeskus
		Erkki Etelä-Aho Jouni Karjalainen Aarne Lehtosaari Pauli Otava Timo Tirronen	Metsäalan Asiantuntijat ry METO Metsähallitus JPJ-Wood Oy Versowood Oy Stora Enso
	Asiantuntijat	Maija Kaukonen Jari Lindblad Timo Melkas	Maa- ja metsätalousministeriö Luonnonvarakeskus Metsäteho Oy
	Kutsutut asiantuntijat	Tapio Wall Ahti Weiho	Luonnonvarakeskus Luonnonvarakeskus
	Sihteeri	Timo Melkas	Metsäteho Oy
	Poissa	Lauri Tapio	MTK ry/ Metsälinja

1. Kokouksen avaus

Matti Heikurainen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleeksi kokoukseen.

Hyväksyttiin kokouksen asialista ja sovittiin, että asialistan kohta 5 käydään läpi ennen asialistan kohtaa 4.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutoksitta (liite 1).

Muistutettiin, että uuden neuvottelukunnan on hyvä käydä periaatekeskustelu pöytäkirjojen muodosta ja laajuudesta uuden toimikauden alkaessa.

3. Luonnonvarakeskuksen määräysluonnos puutavaran mittaukseen liittyvistä yleisistä muuntoluvuista (liite 2) ja perustelumuiotio (liite 3)

Lindblad kävi läpi Luonnonvarakeskuksen määräysluonnoksen puutavaran mittaukseen liittyvistä yleisistä muuntoluvuista (liite 2) ja siihen ehdotetut muutokset perusteluineen.

Valmisteltavalla määräyksellä muutettaisiin puutavaran mittaukseen liittyvistä yleisistä muuntoluvuista annettua Metsäntutkimuslaitoksen määräyksen nro 1/2013 (annettu 27.6.2013) liitettä 4, jota on aiemmin muutettu Metsäntutkimuslaitoksen määräyksellä 2/2013 (annettu 18.12.2013) ja Luonnonvarakeskuksen määräyksellä 1/2017 (annettu 21.12.2017). Muutokset olisivat luonteeltaan lisäyksiä ja koskisivat kuitupuun tuoretiheysmallien ja näiden otantaan perustuvan kalibrointimenetelmän sisällyttämistä kyseiseen määräyksen liitteeseen. Liitteen 4 nykyinen sisältö jäisi näin ollen myös voimaan.

Todettiin, että Luonnonvarakeskuksen määräysluonnos on ollut lausuntokierroksella 27.9-12.10.2021 välisenä aikana yhteensä 25 eri taholla. Lausuntoja on saatu yhteensä yhdeksän kappaletta ja niissä kaikissa puollettiin menettelyn käyttöönottoa. Joihinkin yksityiskohtiin lausunnoissa ehdotettiin muutoksia. Lausuntokierroksen jälkeen Luonnonvarakeskus on tarkentanut määräysluonnosta menetelmän käyttöalueen osalta seuraavasti:

- Puutavaralajikohtaista tuoretiheysmallia voidaan käyttää, kun puutavara sisältää enintään kymmenen prosenttia (10 %) toista puutavaralajia. Jos toisen puutavaralajin osuus on suurempi, puutavaran tuoretiheysluku voidaan muodostaa 1) määrittämällä puutavaralajien tuoretiheysmallien mukaiset tuoretiheysennusteet erikseen ja 2) laskemalla tuoretiheysennusteista puutavaralajiosuuksilla painotettu keskiarvo.
- ja poistamalla määräysluonnoksessa ollut latvaläpimittaraja menetelmän kannalta tarpeettomana. Perusteena on ollut, että mallien laadinta-aineisto, on operatiivista aineistoa ja voi sisältää myös alle 7 cm latvaläpimitaltaan olevaa puutavaraa. Näin ollen raja- us eri ole perusteltu, ja voisi määräykseen jäädessään aiheuttaa haasteellisia tilanteita operatiivisen toiminnan kannalta.

Luonnonvarakeskuksen harkittavaksi jäi, lisätäänkö puutavaralajipuhautta koskeva vaatimus myös otantaerien osalta määräykseen.

Tavoitteena Luonnonvarakeskuksella on saattaa määräysluonnos voimaan alkuperäisen aikataulun mukaisesti 1.1.2022 alkaen.

Neuvottelukunta kiitti Luonnonvarakeskusta erinomaisesta valmistelutyöstä määräysluonnokseen liittyen.

4. Neuvottelukunnan lausunto Luonnonvarakeskuksen määräysluonnoksen muuttamisesta

Neuvottelukunnan lausunto

Neuvottelukunta kannattaa Luonnonvarakeskuksen määräysluonnoksen voimaan saattamista esitetystä muodostaan ja suunnitellussa aikataulussa.

5. Ajankohtaiskatsaus PulpWood Online -palvelun toteutukseen (liite 4).

Melkas kävi läpi ajankohtaiskatsauksen PulpWood Online -palvelun toteutushankkeeseen. Todettiin, että Kuitupuun painomittauksen kehittäminen tutkimushanke on päättynyt 16.8.2021 ja tutkimushankkeen tulokset on julkaistu kansainvälisesti referoidussa julkaisusarjassa, Silva Fennicassa ([Repola J.](#), [Heikkinen J.](#), [Lindblad J.](#) (2021). Pulpwood green density prediction models and sampling-based calibration. [Silva Fennica](#) vol. 55 no. 4 article id 10539. <https://doi.org/10.14214/sf.10539>).

Palvelun toteutushanke on kilpailutettu ja palvelun toteuttajaksi on valittu TietoEvry. Tilaajina ovat Metsä Group, Stora Enson ja UPM. Palvelun toteutushankkeen Kick off -tilaisuus on pidetty 31.8.2021. Järjestelmää rakennetaan tiiviissä yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja Metsätehon kanssa. Palvelun tekninen vaatimusmäärittely ja toimintamallin tarkennukset ovat työn alla. Palvelun rakentaminen ja testaus on tarkoitus toteuttaa 2021–2022 ja palvelun laajempi käyttöönotto vuoden 2023 alusta alkaen.

Todettiin, että kilpailuoikeudelliset reunaehdot on selvitetty ja hankkeesta on informoitu Kilpailu ja kuluttajavirastoa. Käydyissä keskusteluissa ei ole noussut esiin sellaisia asioita, jotka olisivat este hankkeen toteutukselle. Järjestelmän ja palvelun rakentamisessa ja tulevassa käytössä huomioidaan seuraavat seikat:

- Vierastoimituksissa mittauskerän lähtövaraston sijaintitiedot välitetään vain PWO:n laskentapalveluun, mutta niitä ei toimiteta vastaanottajalle (mittaaja).
- Käyttäjakohtaiset aineistot käsitellään niin, että datan hallinta on luotettavaa ja tietojen vaihtumista eri toimijoiden välillä ei tapahdu.
- Avoimessa käyttöliittymässä tietoja ei tallenneta, ainoastaan kerätään tilastotietoja käyttäjien taustaorganisaatiosta palvelun käytön laajuuden seuraamiseksi.
- Virallisella mittaajalla on pääsy omalta osalta palveluun ja tiettyihin tehdasmittauksen valvonnan kannalta keskeisiin raportteihin.

Palvelu toteutetaan Saas mallina. Palvelun käyttäjiksi rekisteröityneet käyttäjäorganisaatiot jakavat Palvelun kustannukset. Palvelun hallintamallia ei ole vielä kuvattu tarkemmin ja se tarkentuu hankkeen edetessä. Peruseriaatteet on kuvattu yleisellä tasolla TietoEvryn hankintasopimuksessa. Kyseessä on avoin palvelu, johon voivat liittyä kaikki puutavaranmittausta tekevät tahot syrjimättömin ja tasapuolisin ehdoin palvelun käyttöönoton jälkeen. Avoimen nettikäyttöliittymän kautta käyttö on maksutonta, mutta rajapintaintegraation kautta palvelua käytettäessä (API/ForestHub) palvelu on maksullinen. Peruseriaatteena on, että mittaaja/kyselyn tekijä maksaa mahdolliset siitä syntyvät kustannukset. Palvelulla on sekä ohjausryhmä että kehittämisryhmä.

Hankkeelle on laadittu tiedotussuunnitelma, jota ylläpidetään projektin edetessä. Sääperusteisista ennustemalleista on julkaistu Luken uutinen 7.10.2021. <https://www.luke.fi/uutinen/kuitupuun-painomittaukseen-valmistellaan-saaperusteisten-ennustemallien-kayttoonottoa/>. Luonnonvarakeskuksen ja Metsätehon yhteistyönä aiheesta on tarkoitus laatia Metsätehon tulosalvosarja loppuvuoden aikana.

Keskusteltiin varastointiaikatiedon välityksestä mittausosapuolten välillä ja lähinnä sen kilpailuoikeudellisista vaikutuksista. Todettiin, että varastointiaika on keskeinen muuttuja haettaessa säätiöä yksittäiselle mittauserälle ja näin ollen tieto on oleellinen taustatieto, mittauserän tuoreuteen luottamusta oikeellisuutta tarkasteltaessa. Melkas lupasi viedä esitetyn huolen toteutushankkeen kehittämis- ja ohjausryhmälle tiedoksi. Lisäksi todettiin, että kilpailuviranomaiset pidetään ajan tasalla hankkeen etenemisestä.

6. Neuvottelukunnan kuuleminen Mittauslautakunnan asettamisesta toimikaudelle 1.11.2021-31.10.2025

Kaukonen esitteli ministeriön ehdotuksen uuden mittauslautakunnan nimeämiseksi toimikaudelle 1.11.2021-31.10.2025. Ministeriö on pyytänyt (21.9.2021) etukäteiskommentteja neuvottelukunnan jäseniltä 8.10.2021 mennessä ja puutavaranmittauksen neuvottelukunta asiaa koskevia mahdollisia kannanottoja viimeistään 26.10.2021.

Maa- ja metsätalousministeriön ehdotus pysyviksi jäseniksi ja heidän varajäsenikseen (suluissa) on seuraava: Puheenjohtajan varajäsen toimii varapuheenjohtajana.

Puheenjohtaja: Rahoitus- ja tarkastuspäällikkö Mikko Korhonen, Suomen metsäkeskus, Itäinen palvelualue. (Elinkeinopäällikkö Jouni Väkevä, Suomen metsäkeskus, Kaakkoinen palvelualue)

Pysyvä lakimiesjäsen: Metsälainsäädännön johtava asiantuntija Janne Uitamö, Suomen metsäkeskus (Oikeuspalvelujen vastuualuepäällikkö Maija-Liisa Niskala, Maanmittauslaitos)

Maa- ja metsätalousministeriön ehdotus vaihtuviksi jäseniksi:

Vaihtuvat jäsenet (suluissa valintaperusteena käytetty henkilön edustama erityisosaamisalue):

- Koulutus päällikkö Esko Havimäki (hakkuukonemittaus, kuormainvaakamittaus)
- Metsäteknologian alan professori, erityisesti metsätalouden operaatioiden ja logistiikan digitalisaatio, Kalle Kärhä (hakkuukonemittaus, energiapuun mittaus, tukkimittari, puutavaran katkenta)
- Polttoainepäällikkö Perttu Laakkonen (energiapuun mittaus, kuitupuun tehdasmittaus, kuormainvaakamittaus)
- Aluepäällikkö Pauli Otava (tehdasmittaus, tukkimittari, hakkuukonemittaus)
- Metsäteknologian ja puuhanhankinnan logistiikan professori Jori Uusitalo (hakkuukonemittaus, rungon jako eri ositteisiin, kuormainvaakamittaus, tehdasmittaus)
- Asiakasneuvoja (yritykset) Anders Wikberg (energiapuun mittaus)

Käytiin keskustelu mittauslautakunnan kokoonpanosta, jonka jälkeen neuvottelukunta totesi seuraavaa: Neuvottelukunta puoltaa maa- ja metsätalousministeriön ehdotusta mittauslautakunnan nimeämiseksi toimikaudelle 1.11.2021-31.10.2025.

Rintala jätti eriävän mielipiteen ehdotettuun mittauslautakunnan kokoonpanoon. Metsäomistajapuolen ehdokkaita ei ollut otettu huomioon mittauslautakuntaa nimitettäessä.

Todettiin, että mittauslautakunnan nimeäminen perustuu asiantuntijuuteen ja erityisosaamisalueisiin, ottaen huomioon toisen kotimaisen kielen kielivaatimukset. Mittauslautakunnan jäsenet toimivat tuomarin valan vannoneina.

7. Muut asiat

Todettiin, että toimialan yhteinen näkemys koskien Luonnonvarakeskuksen PML:n mukaisten tehtävien toteutusta ja vähimmäistavoitteita vuodelle 2022 on toimitettu 18.6.2021 tiedoksi Luonnonvarakeskuksen ja Maa- ja metsätalousministeriön kirjaamoon toimenpiteitä varten. Tältä osin Heikurainen totesi, että ministeriö on ottanut huomioon toimialan yhteisen näkemyksen tehdessään esitystä pohjaksi Luonnonvarakeskuksen sekä maa- ja metsätalousministeriön välisiin tulosneuvotteluihin.

Kaukonen totesi, että ministeriö on pyytänyt mittausosapuolilta ehdotuksia puutavaranmittauksen neuvottelukunnan jäseniksi ja varajäseniksi toimikaudelle 1.11.2021-31.10.2025. Neuvottelukunnan kokoonpano vahvistunee lokakuun aikana ja se tullaan päivittämään sekä ministeriön että Luonnonvarakeskuksen verkkosivuille.

Weijo nosti esiin metsähakkeen ja -murskeen kiintotilavuusprosenttien päivitystarpeen. Asiaan sovittiin palattavan seuraavassa neuvottelukunnan kokouksessa, jolloin on hyvä käydä laajemmin läpi puutavaranmittauksen kehittämistarpeita uuden neuvottelukunnan aloittaessa toimikauttaan.

Melkas kertoi, että Suomen kubiikki 2022-mittausseminaari on sovittu alustavasti pidettäväksi 17-18.3.2021 Messilässä (varalla 7-8.4.2021). Sihteeri informoi neuvottelukuntaa aikataulun varmistuttua.

8. Seuraavan kokouksen ajankohta

Sovittiin, että **seuraava puutavaranmittauksen neuvottelukunnan kokous** pidetään näillä näkymin alkuvuodesta. Ajankohta kartoitetaan Doodle -kyselyllä, kun uusi neuvottelukunta on nimetty.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.47

Pöytäkirjan vakuudeksi

Matti Heikurainen
puheenjohtaja

Timo Melkas
sihteeri

Liitteet:

- Liite 1. Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan kokouksen 2/2021 pöytäkirjaluonnos
- Liite 2. Määräysluonnos_Luken määräys_FI_1_2021_15102021.pdf
- Liite 3. Perustelumuihistio_Luonnos Luken määräyksestä_1_2021_15102021.pdf
- Liite 4. Tilannekatsaus_Pulpwood Online (PWO) toteutushankkeeseen_PMNK_25102021.pdf
- Liite 5. Puutavaran mittauslautakunnan asettamista koskeva kuuleminen.docx

Jakelu:

Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan jäsenet ja varajäsenet
Puutavaranmittauksen neuvottelukunnan asiantuntijajäsenet
Viralliset mittaajat Tapio Wall ja Ahti Weijo (LUKE)
Tuomo Valkeapää, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (TUKES)